

ข่าyleyใจขีด ติดคุกใหม่*

โดย ชัยศักดิ์ ณ นคร

Thanyasak-thailand@thaimail.com, ทนายความ

เป็นข่าว

ศรีภคโครม สะเทือนขวัญคนไทย ยิ่งนัก เมื่อมีมิดเพคหญิง บุกเข้าไปในโรงเรียนมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งใจกลางกรุงเทพฯ แล้วจ้วงแทงทำร้ายเด็กนักเรียนหญิงบาดเจ็บสาหัสถึงสี่คนเพียงเวลาไม่กี่ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ตำรวจก็สามารถสืบสวนจนรู้ตัวคนร้าย พนักงานสอบสวนได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหารายนี้ และขอแสดงความเสียใจกับผู้เคราะห์ร้ายทั้งสี่คน แต่ขอแสดงความชื่นชมในผลงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำความดีนี้ได้รวดเร็ว และที่ต้องปรบมือให้กำลังใจเป็นพิเศษคือสื่อมวลชนทุกแขนง ที่เสนอข่าวอย่างเกาะติดสถานการณ์ จนทำให้จับกุมผู้ต้องหารายนี้ได้อย่างรวดเร็ว

หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๘ รายงานข่าวว่า ผู้ต้องหารายนี้มีอาการทางจิตประสาท หรือมีอาการจิตบกพร่องถึงขนาดมีประวัติเคยเข้ารับการบำบัดอาการทางจิตประสาทมาก่อน ประกอบกับผลการสอบสวนเบื้องต้น พบมูลเหตุจูงใจให้กระทำผิดเพียงแต่ความเกลียดชัง "คนเชื้อสายแขกอินเดียและ

นางสาวจุฬารัตน์ ยะปะนัน นิติกร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. รวบรวมจากหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๑๐๐๕๐ หน้า ๗.

คนเชื้อสายจีน-ที่ร้ายวอย" โดยไม่มีมูลเหตุจูงใจอื่นใด แต่ประสาทหลอนว่า มีบัญชาจากสวรรค์สั่งให้ลงมือกระทำไป ก็ยิ่งทำให้มีความน่าเชื่อถือได้ว่าผู้ต้องหารายนี้มีจิตบกพร่อง เท็จจริงอย่างไรจะพิสูจน์กันต่อไป

ในทางกฎหมาย การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ต้องหาที่เป็นคนปกติ แตกต่างกับการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาที่เป็นคนวิกลจริต ทั้งนี้กฎหมายบัญญัติให้มีการสอบสวน ได้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดีที่แตกต่างกัน แม้กระทั่งในส่วนของความรับผิดชอบทางกฎหมายหรือโทษที่ได้รับก็ต่างกันไปด้วย ซึ่งข้อกฎหมายเรื่องนี้เป็นที่รับรู้ของคนโดยทั่วไปว่า "คนบ้าฆ่าใครไม่ติดคุก" ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "ในระหว่างทำการสอบสวน ได้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดี ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณีสั่งให้พนักงานแพทย์ตรวจผู้นั้นเสร็จแล้วให้เรียกพนักงานแพทย์มาให้ถ้อยคำ หรือให้การว่าตรวจได้ผลประการใด ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือศาลเห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้งดการสอบสวน ได้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถจะต่อสู้คดีได้ และให้มีอำนาจส่งตัว

ผู้นั้นไปยังโรงพยาบาลโรคจิตหรือมอบตัวให้แก่ผู้อนุบาล ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้อื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษาก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร กรณีที่ศาลลงการไต่สวนมูลฟ้อง หรือองค์พิจารณาคดีตั้งบัญญัติไว้ในวรรคก่อน ศาลจะสั่งจำหน่ายคดีเสียชั่วคราวก็ได้" อย่างไรก็ตาม เมื่อการสอบสวนและการพิจารณาคดี ในกรณีที่ผู้ต้องหาที่ขณะกระทำผิดแม้เป็นคนวิกลจริต แต่สามารถดำเนินคดีไปได้โดยไม่ติดขัดข้อกฎหมายเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดีได้ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น หากปรากฏว่าผู้วิกลจริตเป็นผู้กระทำความผิด ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๕ บัญญัติในเรื่องความรับผิดชอบไว้ดังนี้

"ผู้ใดกระทำความผิด ในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิดชอบหรือไม่สามารถบังคับตนเองได้ เพราะมีจิตบกพร่อง โรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น แต่ถ้าผู้กระทำความผิดยังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้าง หรือยังสามารถบังคับตนเองได้บ้างผู้นั้นรับโทษสำหรับความผิดนั้น แต่ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้" กฎหมายไม่ประสงค์จะให้ผู้วิกลจริต ที่กระทำไปโดยไม่รู้สำนึกผิดชอบชั่วดี หรือผู้ที่กระทำไปโดยมีความบกพร่องทางจิตถึงขนาดที่ขณะกระทำผิดไม่สามารถบังคับตนเองได้ เพราะนอกจากการกระทำผิดดังกล่าวมิได้เกิดจากเจตนาอันชั่วร้ายตั้งเจตนาของคนร้ายปกติแล้ว ยังไม่มีประโยชน์อะไร ที่จะเอาบุคคลดังกล่าวไปลงโทษตามวิธีทางราชทัณฑ์

อ่านถึงตรงนี้ มีหลายท่านกังวลว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยปกติทั่วไป จะสวมรอยเป็นคนไข้อ้างกฎหมายข้อนี้ให้ศาลยกเว้นโทษให้บ้าง คงทำไม่ได้ง่ายๆ เพราะวิทยาการด้านการแพทย์

เจริญก้าวหน้าไปมาก จิตแพทย์คงไม่ลงความเห็นให้ใครเป็นโรคจิตได้โดยไม่ได้เป็นจริงๆ แต่หากผู้ต้องหาหรือจำเลยไต่ยังตั้งข้อสงสัยใช้สิทธิ (ของคนบ้า) ศาลก็มีอำนาจที่จะมีคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรค ๒ วรรค ๓ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นได้ นั่นคือ มีอำนาจให้ส่งตัวไปบำบัดในโรงพยาบาลโรคจิตที่มีห้องควบคุมอย่างแน่นหนา มั่นคง และให้จำหน่ายคดีชั่วคราว เมื่อมีอาการดีขึ้นจนสามารถต่อสู้คดีได้ ก็ให้โจทก์ยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป ขอให้เลือกเอาระหว่างเรือนจำราชทัณฑ์กับเรือนจำ (โรค) เฉพาะทาง

